

URZĄD MIASTA KALISZA
KANCELARIA OGÓLNA -B

WPL.
DNIA

01. KWI. 2021

Nr kor.
Ilość zał.

URZĄD MIASTA KALISZA
SEKRETARIAT PREZYDENTA

WPL.
DNIA

01. KWI. 2021

Nr kor.

Ilość zał.

Podpis

Elektronicznie podpisany przez:
Michał Witold Zieliński
dnia 1 kwietnia 2021 r.

PREZYDENT
MIASTA KALISZA

Krzysztof Kinastowski

Poznań, dnia 1 kwietnia 2021 r.

2021-04-06

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-I.4131.1.188.2021.8

URZĄD MIASTA KALISZA
KANCELARIA RADY MIASTA

WPL.
DNIA

07. KWI. 2021

Nr kor.

Ilość zał.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 pkt 2 - 13 i § 6 uchwały nr XXXVI/527/2021 Rady Miasta Kalisza z dnia 25 lutego 2021 roku w sprawie opłat za korzystanie z systemu wypożyczania rowerów - Kaliski Rower Miejski - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 25 lutego 2021 roku Rada Miasta Kalisza uchwałą nr XXXVI/527/2021 określiła opłaty za korzystanie z systemu wypożyczania rowerów - Kaliski Rower Miejski, zwanej dalej "uchwałą".

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 3 marca 2021 roku.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

Zgodnie z zasadą wyrażoną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Poprzez działanie na podstawie i w granicach prawa w zakresie podejmowania uchwał przez organy jednostek samorządu terytorialnego rozumieć należy działanie zgodne z przepisami regulującymi podstawy prawne podejmowania uchwał; przepisami prawa ustrojowego; przepisami prawa materialnego oraz zgodne z przepisami regulującymi procedurę podejmowania uchwał (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 21 stycznia 2009 roku, III SA/Łd 564/08; wyrok NSA OZ. we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 1999 roku, II SA/Wr 364/98, CBOSA).

W myśl art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) - zwanej dalej "u.s.g." - do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712 ze zm.) - zwanej dalej "u.g.k." - jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o:

- "1) wyborze sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej;
- 2) wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego."

Uprawnienia powyższe organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą powierzyć organom wykonawczym tych jednostek (art. 4 ust. 2 u.g.k.).

Analiza orzecznictwa wskazuje, iż dominujące jest obecnie stanowisko, zgodnie z którym art. 4 ust. 1 pkt 2 u.g.k. tworzy samoistną podstawę prawną do stanowienia aktów prawa miejscowego w zakresie ustalania wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Akty wydane na podstawie ww. normy mają bowiem charakter powszechnie obowiązujący, a ich adresatem, na którego nakładają określone obowiązki, nie jest sama administracja, lecz wszystkie podmioty prawa, zewnętrzne wobec administracji (por. wyroki NSA z 27 stycznia 2021 roku, I GSK 1533/20; z dnia 15 czerwca 2015 roku, I OSK 662/15; z dnia 7 lipca 2011 roku, II GSK 1022/10; wyrok WSA w Opolu z dnia 7 lipca 2020 roku, II SA/Op 12/20; wyrok WSA w Krakowie z dnia 11 marca 2016 roku, III SA/Kr 1360/15; wyrok WSA w Gliwicach z dnia 6 kwietnia 2017 roku, IV SA/Gl 865/16; CBOSA). Wskazuje się przy tym zasadnie, że ustawa o gospodarce komunalnej jest przepisem *lex specialis* względem przepisów zawartych w ustawach ustrojowych (por. C. Banasiński, M. Kulesza, Komentarz do art. 4 ustawy o gospodarce komunalnej, System Informacji Prawnej SIP Lex).

Przyjęcie, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, oznacza iż musi ona znajdować oparcie w przepisie rangi ustawowej zawierającym stosowne upoważnienie do jej ustanowienia. Zgodnie bowiem z art. 94 Konstytucji RP, organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów *"na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie"*, przy czym zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Oznacza to, że legitymacja samorządu gminnego do stanowienia aktów prawa miejscowego istnieje tylko wówczas i w takim zakresie, który bezpośrednio wynika z treści woli ustawodawcy wyrażonej w upoważnieniu ustawowym. Reguła ta dotyczy także sytuacji nakładania na obywatela obowiązków. W tym zakresie w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że jednostronne nakładanie na obywatela jakichkolwiek obowiązków, w tym opłat, nie jest dopuszczalne bez wyraźnego upoważnienia ustawowego (wyrok NSA z dnia 13 grudnia 2000 roku, I SA 2320/00; wyrok NSA z dnia 4 października 2017 roku, II OSK 2330/16, CBOSA). Uchwały podejmowane na podstawie ustawy o gospodarce komunalnej mają charakter normatywny, w związku z czym wynikające z nich ceny i opłaty obowiązują na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego, wiążąc wszystkie podmioty wykonujące gospodarkę komunalną w zakresie usług użyteczności publicznej, jak i odbiorców tych usług lub osoby korzystające z obiektów użyteczności publicznej (por. wyrok NSA z dnia 11 czerwca 2015 roku, I OSK 662/15, CBOSA).

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Przyjęcie, że organy gminy ustanawiają akty prawa miejscowego wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie powoduje, iż materia objęta aktem prawa miejscowego powinna wynikać z upoważnienia ustawowego i nie może przekraczać zakresu tego upoważnienia. Przekroczenie upoważnienia ustawowego stanowi bowiem istotne naruszenie prawa, stanowiące podstawę do stwierdzenia nieważności podjętego aktu. W ocenie organu nadzoru art. 4 ust. 1 pkt 2 u.g.k., stanowiący podstawę prawną przedmiotowej uchwały, nie upoważnia do obciążania mieszkańców Miasta Kalisza kosztami związanymi z wymianą części i podzespołów w przypadku konieczności naprawy i odtworzenia roweru, jak ma to miejsce w § 6 przedmiotowej uchwały czy też kosztami związanymi z uszkodzeniem, kradzieżą czy też niewłaściwym użytkowaniem rowerów, jak ma to miejsce w § 5 pkt 2-13 przedmiotowej uchwały. Ustanowione w § 5 i § 6 przedmiotowej uchwały opłaty nie stanowią zdaniem organu nadzoru formy odpłatności za korzystanie z usługi komunalnej lub urządzeń komunalnych, lecz stanowią formę represyjną i odszkodowawczą, mającą cechy kary pieniężnej lub odszkodowania mieszczącego się w zakresie odpowiedzialności cywilnej lub administracyjnej. Użyte w art. 4 u.g.k. pojęcie opłaty należy bowiem rozumieć jako należności stanowiące jedynie ekwiwalent za "usługę" ze strony gminy w postaci umożliwienia korzystania z jej obiektów i urządzeń, świadczoną w warunkach braku jakiegokolwiek przymusu po stronie świadczeniobiorcy. Tym samym art. 4 ust. 1 pkt 2 u.g.k., upoważniający organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego do stanowienia o *"wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego"*, nie przyznaje tym organom kompetencji do wprowadzania "opłat dodatkowych" mających charakter kary pieniężnej lub odszkodowania za niewykonanie lub nieprawidłowe korzystanie z usługi komunalnej i urządzeń komunalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński

(dokument podpisany elektronicznie)

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36
www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Otrzymują:
Rada Miasta Kalisza
Prezydent Miasta Kalisza

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 61-854-14-51, fax. 61-854-18-36
www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

**UCHWAŁA NR XXXVI/527/2021
RADY MIASTA KALISZA**

z dnia 25 lutego 2021 r.

w sprawie opłat za korzystanie z systemu wypożyczania rowerów - Kaliski Rower Miejski

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze.zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712 ze.zm.) Rada Miasta Kalisza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się, że opłaty za najem rowerów oraz opłaty za przekroczenie 12 godzin wypożyczenia roweru w ramach systemu wypożyczania rowerów Kaliski Rower Miejski będą stanowiły dochód Miasta Kalisza.

§ 2. Ustala się następujące wysokości opłat brutto za najem roweru w ramach systemu wypożyczania rowerów – Kaliski Rower Miejski:

- 1) 1 – 20 minut, opłata 0 zł;
- 2) 21 – 60 minut, opłata 2 zł;
- 3) druga i każda następna rozpoczęta godzina, opłata 4 zł.

§ 3. Dla posiadaczy ważnej Kaliskiej Karty Mieszkańca ustala się następujące wysokości opłat brutto za najem roweru w ramach systemu wypożyczania rowerów – Kaliski Rower Miejski:

- 1) 1 – 30 minut, opłata 0 zł;
- 2) 31 – 60 minut, opłata 1 zł;
- 3) druga i każda następna rozpoczęta godzina, opłata 2 zł.

§ 4. Ustala się wysokość opłaty brutto za przekroczenie 12 godzin wypożyczenia – 200 zł.

Niniejsza opłata występuje poza opłatą godzinową wskazaną w § 2 ust. 3 i § 3 ust. 3.

§ 5. Ustala się maksymalne wysokości opłat dodatkowych brutto:

- 1) opłata inicjalna – 10 zł;
- 2) opłata za kradzież, utratę lub zniszczenie roweru standardowego – 2 000 zł;
- 3) opłata za kradzież, utratę lub zniszczenie roweru dziecięcego – 1 900 zł;
- 4) opłata za kradzież, utratę lub zniszczenie roweru typu tandem – 7 000 zł;
- 5) opłata za kradzież, utratę lub zniszczenie roweru typu cargo – 7 000 zł;
- 6) opłata za powiadomienie listowne o naruszeniu regulaminu – 10 zł;
- 7) opłata za usunięcie zastosowanych zabezpieczeń – 200 zł;
- 8) opłata za pozostawienie roweru na stacji bez zabezpieczenia – 100 zł;
- 9) opłata za pozostawienie roweru w innym miejscu niż stacja w strefie użytkowania – 200 zł;
- 10) opłata za pozostawienie roweru poza strefą użytkowania – 500 zł;
- 11) opłata za jazdę na rowerze przez większą liczbę osób niż dopuszcza operator dla danego typu roweru – 100 zł;
- 12) opłata za wykorzystanie roweru w celach komercyjnych – 200 zł;
- 13) opłata za nieautoryzowany przejazd – 100 zł.

§ 6. Ustala się maksymalne wysokości opłat brutto, związanych z wymianą części i podzespołów w przypadku konieczności naprawy i odtworzenia roweru:

- 1) Adapter widelca (szt.) - 125 zł;
- 2) Błotnik przód (szt.) - 15 zł;

- 3) Błotnik tył (szt.) - 15 zł;
- 4) Chip (szt.) - 36 zł;
- 5) Dętka (szt.) - 15 zł;
- 6) Dzwonek (szt.) - 6 zł;
- 7) Dźwignia hamulca (szt.) - 15,00 zł;
- 8) Elektrozamek (szt.) - 1000 zł;
- 9) Hamulec rolkowy (szt.) - 200 zł;
- 10) Kierownica (szt.) - 28 zł;
- 11) Komplet klocków hamulcowych (szt.) - 7 zł;
- 12) Komplet szczęk hamulcowych (szt.) - 24 zł;
- 13) Korba lewa (szt.) - 28 zł;
- 14) Korba z zębatką (szt.) - 42 zł;
- 15) Kostka elektryczna (szt.) - 10 zł;
- 16) Koszyk (szt.) - 13 zł;
- 17) Lampka przód (szt.) - 30 zł;
- 18) Lampka tył (szt.) - 18 zł;
- 19) Linka (ciągnąco) hamulca (m.b.) - 4 zł;
- 20) Linka (ciągnąco) przerzutki (m.b.) - 3 zł;
- 21) Łańcuch (m.b.) - 9 zł;
- 22) Mocowanie koszyka (szt.) - 28 zł;
- 23) Mocowanie osłony łańcucha (szt.) - 10 zł;
- 24) Odblask tylny (szt.) - 3 zł;
- 25) Opona (szt.) - 40 zł;
- 26) Osłona bagażnika tylnego (szt.) - 36 zł;
- 27) Osłona łańcucha (szt.) - 9 zł;
- 28) Pancierz linki hamulca (m.b.) - 3 zł;
- 29) Pancierz przerzutki (m.b.) - 4 zł;
- 30) Para pedałów (szt.) - 20 zł;
- 31) Piasta przednia z dynamem (szt.) - 250 zł;
- 32) Piasta tylna ze zmianą biegów w piaście (szt.) - 200 zł;
- 33) Popychacz do przerzutki (szt.) - 15 zł;
- 34) Przednie koło z dynamem (szt.) - 300 zł;
- 35) Przerzutka z modulem sterującym (szt.) - 30 zł;
- 36) Przewody oświetlenia (m.b.) - 8 zł;
- 37) Rama rowerowa (szt.) - 680 zł;
- 38) Rękojeść lewa (szt.) - 8 zł;
- 39) Rękojeść prawa (szt.) - 7 zł;
- 40) Siodło (szt.) - 24 zł;
- 41) Komplet skrzydełek reklamowych (szt.) - 50 zł;

- 42) Stery kierownicy (szt.) - 7,00 zł;
- 43) Stopka / Podpórka (szt.) - 22 zł;
- 44) Support (szt.) - 20 zł;
- 45) Szprycha (szt.) - 0,40 zł;
- 46) Sztycyca (szt.) - 24 zł;
- 47) Śruba hamulca rolkowego (szt.) - 30 zł;
- 48) Śruba regulacyjna dźwigni hamulca (szt.) - 1 zł;
- 49) Tylne koło ze zmianą biegów w piaście (szt.) - 220 zł;
- 50) Widelec (szt.) - 65 zł;
- 51) Wspornik kierownicy (szt.) - 25 zł;
- 52) Zacisk sztycy (szt.) - 10 zł;
- 53) Zamek szyfrowy (szt.) - 85 zł.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kalisza.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie czternastu dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Miasta Kalisza
/.../
Tadeusz Skarżyński

Uzasadnienie

1. Regulacje prawne.

Zapis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze.zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712 ze.zm.) nakłada na Radę Miasta Kalisza obowiązek ustalenia wysokości cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

2. Wskazanie potrzeby podjęcia uchwały.

Przedmiotem uchwały jest określenie wysokości opłat za korzystanie z rowerów w ramach systemu Kaliski Rower Miejski oraz które opłaty będą stanowiły dochód Miasta Kalisza. System wypożyczalni rowerów pełni funkcję urządzeń użyteczności publicznej w zakresie publicznego transportu rowerowego, polegającego na dostawie, instalacji i uruchomieniu systemu Kaliski Rower Miejski w taki sposób, aby każdy uprawniony klient przez całą dobę, w okresie funkcjonowania systemu, mógł wypożyczyć rower według obowiązującej taryfy. Wypożyczalnia rowerów stanowi element uzupełnienia sieci komunikacyjno-transportowej miasta Kalisza stanowiąc alternatywę dla indywidualnego transportu samochodowego. Dzięki możliwości bezpłatnego wypożyczenia roweru z jednej stacji i oddania go w stacji dowolnej, w czasie nie przekraczającym 20 minut (30 minut dla posiadaczy Kaliskiej Karty Mieszkańca), możliwe będzie zapewnienie użytkownikom bezpłatnego dojazdu do pracy, szkoły, na zakupy czy na uczelnię. Wypożyczenie roweru na dłuższy czas, np. w celach turystycznych czy rekreacyjnych wiąże się z wniesieniem opłaty, której wysokość ustala niniejsza uchwała. Celem wypożyczalni rowerów jest również ochrona środowiska oraz zwiększenie atrakcyjność turystycznej miasta jak również propagowanie aktywnego stylu życia. Zróżnicowanie czasu bezpłatnego wypożyczenia roweru i wysokości opłat dla posiadaczy ważnej Kaliskiej Karty Mieszkańca i dla pozostałych użytkowników służy jej propagowaniu i zwiększa jej atrakcyjność. Wysokość stawek za korzystanie z roweru w ramach systemu Kaliski Rower Miejski została określona na podstawie uśrednionych stawek za wypożyczanie rowerów w innych miastach.

*Prezydent
Miasta Kalisza
/.../
Krystian Kinastowski*